

3.4 Fejlesztési szükségletek azonosítása

Várpalota városának fejlesztési szükségletei nem első esetben kerülnek megvitatásra tervezési folyamat során a TOP CLLD esetében, ugyanakkor a TOP CLLD szűkített tématerülete lehetőséget kínált egy más irányú megközelítésre.

Amíg az ITS elsődlegesen a város "fizikai struktúráinak" megújítására törekszik, a TOP CLLD esetében a "társadalmi struktúra" jelentő az elsődleges beavatkozási területet.

A fizikai struktúra megújításával kapcsolatban a város számos tervvel, már benyújtott és benyújtásra váró pályázati elképzeléssel rendelkezett a TOP CLLD tervezését megelőzően, ezekkel szükséges tehát számolni a HKFS átgondolása során.

Fontos felismerni, hogy a város a két közeli megyeszékhely meghatározó vonzásában és szorításában létezik, fejlődésének lehetőségei és veszélyei is erősen kötődnek azokhoz. A társadalmi struktúrába való beruházás az az út, amely lehetőséget nyújt a város számára azzal, hogy a fejlesztések mögé markáns helyi együttműködéseket, részvételi folyamatokat épít fel. A helyi társadalom erőinek aktivitása jelentheti a szükséges többletet a város sikeressége szempontjából.

1. Közösségi terek hiánya, korszerűtlensége, elszigeteltsége

Indoklás: Az offenzív, fejlesztő és elkerülő stratégiai lehetőségek egyaránt beazonosítják a közösségek fejlesztésének igényét. A város sokrétű identitásából és fizikai széttagoltságából fakadóan is szükség van "helyekre", különösen egy olyan helyre, amely több közösséget képes akár egyidejűleg is befogadni, amely erős kulturális tartalma révén minden közösség számára hordoz tudást és lehetőséget.

A város közösségi életét a városi könyvtár és a Thury vár próbálja befogadni, az előbbi a központtól kissé távol és modern közösségi életre kevésbé alkalmas infrastruktúrával, utóbbi esetében a turisztikai és közösségi hasznosítás egymásra negatív hatással van.

Ezért a város közösségi tereinek fejlesztése központi igény, mint kulcsprojekt jelenik meg a stratégia során. Szükségességét alátámasztják az alábbi SWOT elemek és stratégiai megfontolások:

- Élhető város, helyi közösségek fejlesztése (E1-3, E5, E11, -- L1-3, L11)
- Helyi közösségek, közösségi szolgáltatások fejlesztése (Gy1-4, Gy5, Gy7, Gy10-12, Gy26, Gy28-- L1-3, L11)
- Szabadidő eltöltés helyi lehetőségeinek fejlesztése (E1-3, E56, E12, E14, E16, --V1, V5-8)
- Közösségi szolgáltatások fejlesztése (Gy1-4, Gy5, Gy7, Gy10-12, Gy26, Gy28 -- V6, V7, V8, V9)
- Humán erőforrás fejlesztő projektek (közösségi és egyéni fejlesztő projektek (Gy5, Gy7, Gy12, Gy14-15, Gy23-24, -- V4-6, V9)

2. A helyi gazdaság belső erőinek kihasználása alacsony szintű

Indoklás: A város munkavállalóinak jelentős hányada ingázik, jövedelmüket ma már a városon kívül szerzik. Fontos lenne azonban, hogy megszerzett jövedelem minél nagyobb hányadát költse el Várpalotán, így hozva létre pozitív erőforrás (pénz) áramlási folyamatot.

A városban kevés illetve alacsony bevétellel dolgozó helyi szolgáltató vállalkozások jellemzőek. Várpalotán ma is élnek a mezővárosi hagyományokra visszavezethető

őstermelői, helyi termék előállítás tevékenységek, de ezek piaci pozícionálása (marketing) illetve értékesítési csatornáit fejlesztésre szorulnak.

Nem lehet igazán eredményes a kulturális értékekre épülő turizmus illetve szabadidő eltöltés területe sem vállalkozó tőke bevonása nélkül.

A fejlesztendő terület fő forrásai GINOP és más TOP források.

A HKFS e területen kiegészítő jellegű, nem önálló intézkedéssel, hanem a projektek kiválasztása során ösztönzi a helyi gazdaságfejlesztő jellegű, illetve a helyi gazdasági szereplők közösségeit támogatja majd.

A szükségletre reagáló stratégiai irányok:

- Kistermelés, helyi termékek, értékesítési csatornák fejlesztése (E4, E9, E10, E14, L1, L4, L9)
- Kulturális turizmus vonzerő és infrastruktúra fejlesztése (E1-2, E5, E8-10, E12, E16, -- L1-3, L8, L9, L11)
- Szolgáltató vállalkozások fejlesztése (Gy3, Gy8-11, L3, L4, L9-10)
- Szabadidő eltöltés helyi lehetőségeinek fejlesztése (E1-3, E56, E12, E14, E16, --V1, V5-8)

3. A város közösségeinek eszközei és forrásai gyengék

Indoklás: Várpalotán számos helyi közösség létezik, a működésükre irányuló társadalmi igény jelentős, azonban a hazai civil társadalomra jellemzően a személyes közreműködés mint hozzáadott érték jelenti "saját tőkéjüket", miközben vagyonuk, infrastrukturális és eszköz ellátottságuk kevés. Az általuk szervezett akciók, programok forrás hiányosak és a professzionális működésükhöz szükséges menedzsment tudás is csak kevés szervezetnél érhető tetten. A HKFS fontos beavatkozás területe ezek fejlesztése, a stratégia végrehajtásának fő vonalaként. Alátámasztó stratégiai irányok:

- Élhető város, helyi közösségek fejlesztése (E1-3, E5, E11, -- L1-3, L11)
- Helyi közösségek, közösségi szolgáltatások fejlesztése (Gy1-4, Gy5, Gy7, Gy10-12, Gy26, Gy28-- L1-3, L11)
- Községi szolgáltatások fejlesztése (Gy1-4, Gy5, Gy7, Gy10-12, Gy26, Gy28 -- V6, V7, V8, V9)

4. Kevés és gyenge együttműködés, alacsony szintű kooperációs készségek

Indoklás: Az együttműködések hatása a helyi erők értékének megszokszorozása, külső tudások bevonása. A város közösségei, az azokat alkotó egyének számára egyaránt fejlődési lehetőséget nyújtanak az együttműködési projektek, melyeket határozottan kíván támogatni a HKFS. Egyfelől ösztönzi az egyes projektek végrehajtásában az együttműködésekön keresztül való végrehajtást, másfelől önálló beavatkozási területként tekint az együttműködési lehetőségek kihasználására más városok, akár más országok CLLD akciócsoportjaival. A beavatkozási területet nem csupán a HKFS azonosítja be, hanem fontos területe a város Smart City fejlesztési elképzeléseinek is.

Alátámasztó stratégiai irányok:

- Helyi közösségek, közösségi szolgáltatások fejlesztése (Gy1-4, Gy5, Gy7, Gy10-12, Gy26, Gy28-- L1-3, L11)
- Községi szolgáltatások fejlesztése (Gy1-4, Gy5, Gy7, Gy10-12, Gy26, Gy28 -- V6, V7, V8, V9)
- Humán erőforrás fejlesztő projektek (közösségi és egyéni fejlesztő projektek (Gy5, Gy7, Gy12, Gy14-15, Gy23-24, -- V4-6, V9)

5. A városi terek és a környezet állapota rehabilitációra szorul

Indoklás: A város térszerkezete (nagy területen helyezkedik el, több városrészből épül fel, egyes városrészeket felhagyott, leromlott ipari területek választanak el) megújításra szorul.

Élhető, modern város csak e problémák kezelésével fejleszthető.

A problémák nagyságrenje és mértéke miatt kikerülhetetlen a stratégia szintjén való feltárásuk, megemlíetésük. E problémák kezelésére a TOP CLLD forrásai nem adekvátak illetve nagyságrendjükben sem elegendőek. Várpalota "Zöld város" projektje, kerékpárút építési elképzelései, a barnamezős illetve szegregációval veszélyeztetett területeinek rehabilitációja egyéb TOP forrásokból tervezett, a CLLD ezekhez kiegészítő forrásokkal járulhat hozzá.

Alátámasztó stratégiai irányok:

- Város- és környezet rehabilitáció (Gy18-19, Gy21-22, Gy27-29, V7-8)

6. A város fiatalokat megtartó képessége gyenge

Indoklás: Várpalota népessége lassan csökken, ennek elsődleges oka a fiatalok elvándorlása. A város képzett, fiatal munkaerőjét jelentős mértékben szívja el a két közeli megyeszékhely, illetve a "világ többi része". Jól mutatja az elvándorlási folyamatokat a TOP CLLD esetében alkalmazott online kérdőív, melyet Kínából, Németországból, Ausztriából, Nagy-Britanniából és távoli magyar városokból is többen kitöltöttek, nyilvánvalóan azok a várpalotai születésűek, akik ma már nem a kisvárosban élnek. Az elvándorlása leginkább a magasabban képzett rétegnek van lehetősége, paradox módon mégis arra kell törekedni a városnak, hogy segítsen a gyermekek, fiatalok tehetségét kibontakoztatni, ezáltal is erősítve a várpalotai identitást, lokálpatriotizmust. A tehetséggondozásba való befektetés hosszú távon minden közösségnek megtérül, nem utolsó sorban növeli a város vonzerejét az olyan családok számára, akiknek kevesebb anyagi lehetőséggel, de tehetséges gyermeket nevelnek.

A tervezett beavatkozás fő forrása a TOP CLLD forrás, amely azonban kiegészítő forrás, mivel a tehetséggondozó tevékenységet jelenleg is végzik Várpalotán, e tevékenység színvonalát, hatását hivatott növelni a tervezett intézkedés.

Alátámasztó stratégiai irányok:

- Humán erőforrás fejlesztő projektek (közösségi és egyéni fejlesztő projektek (Gy5, Gy7, Gy12, Gy14-15, Gy23-24, -- V4-6, V9)